

PLAN POZYSKANIA
NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

RAPORT KOŃCOWY
Z REALIZACJI DZIAŁAŃ WSKAZANYCH
W PPNIP

KONTRAKT NA ROBOTY 1A.2

Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą. Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik.

PROJEKT OCHRONY
PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY

RAPORT KOŃCOWY DOTYCZĄCY REALIZACJI DZIAŁAŃ WSKAZANYCH W PLANIE POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY

RAPORT KOŃCOWY DOT. PLANU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ JEST PRZYGOTOWANY DLA KONTRAKTU NA ROBOTY WDRAŻANEGO PRZEZ PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO WODNE WODY POLSKIE - REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W SZCZECINIE.

PODKOMPONENT 1A :

OCHRONA PRZED POWODZIĄ NA TERENIE WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

KONTRAKT 1A.2:

Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą.
Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik.

WYDANIE	DATA	AUTORZY	SPRAWDZAJĄCY	APROBATA KLIENTA	OPIS
1.	8.11.2023	Grzegorz Chajnowski	Tomasz Radomski		
2.	30.05.2024	Grzegorz Chajnowski	Tomasz Radomski		

JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie reprezentowane przez
Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie
z siedzibą przy ul. Tama Pomorzańska 13 A, 70-030 Szczecin

DOKUMENT OPRACOWANY PRZEZ:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
Jednostkę Realizującą Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
Konsultant wsparcia technicznego SWECO Polska Sp. z o.o.

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ:**

Bank Światowy, Umowa pożyczki nr 8524 PL
Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866
Budżet Państwa

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW UŻYWANYCH W NINIEJSZYM OPRACOWANIU	5
1. STRESZCZENIE	6
2. WPROWADZENIE	8
3. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTU	13
3.1. Przegląd celu Projektu	13
3.2. Opracowanie i przyjęcie do realizacji Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń	13
3.3. Przyjęte procedury pozyskania nieruchomości	13
3.4. Konsultacje społeczne	17
3.5. Odszkodowania i rekompensaty	20
3.6. Ocena Inwestycji przez PAP	23
4. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU GRM	27
4.1. Opis systemu	27
4.2. Zestawienie skarg	28
4.3. Wnioski	29
5. MONITORING	30
5.1. Opis metodyki	30
5.2. Podsumowanie wskaźników, które były monitorowane	31
5.3. Wpływ Projektu na sytuację mieszkańców terenu inwestycyjnego i innych osób	33
5.4. Zidentyfikowane problemy i ich rozwiązania	33
6. PODSUMOWANIE	35

WYKAZ SKRÓTÓW UŻYWANYCH W NINIEJSZYM OPRACOWANIU

1A.2	Oznaczenie Kontraktu na roboty 1A.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą. Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik.
Bank Światowy (BS)	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju
BKP	Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisty
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (ang. Council of Europe Development Bank (CEB))
Inwestycja/Przedsięwzięcie	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą. Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik.
JRP	Jednostka Realizująca Projekt – wyodrębniona w ramach JWP komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Projektu
JWP/ Zamawiający/Inwestor	Jednostka Wdrażania Projektu Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie ul. Tama Pomorzańska 13 A 70-030 Szczecin
Inżynier – Konsultant	SWECO Polska sp. z o.o., firma zatrudniona przez Zamawiającego do wykonania usług (określonych m.in. w niniejszym dokumencie)
Kontrakt/ Zadanie/ Inwestycja	Kontrakt na roboty 1A.2
Obiekt	Wydzielony funkcjonalnie zakres rzeczowy, stanowiący część Zadania 1A.2
OP 4.12	Oznaczenie dokumentu zawierającego zasady przeprowadzania przymusowych przesiedleń wymagane przy finansowaniu Zadania z pożyczki Banku Światowego – Polityka Operacyjna 4.12 – Przymusowe Przesiedlenia.
PAP	Osoba (-y) dotknięta (-e) skutkami realizacji Projektu (Project Affected Person(s))
PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń
Projekt/POPDOW	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisty
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
TO	Trwałe ograniczenie w sposobie korzystania z nieruchomości
Wykonawca	Keller Polska sp. z o.o., firma realizująca Kontrakt na roboty 1A.2

1. STRESZCZENIE

Przedmiot Zadania:	W ramach Zadania 1A.2 przeprowadzono budowę dwóch odcinków ziemnego wału przeciwpowodziowego w miejscowości Piasek, przebudowano nabrzeże dla lodołamaczy w Gryfinie, Stację Pomp Krajnik oraz przeprowadzono w miejscowości Krajnik budowę pod ziemią linii kablowych w zamian istniejącej uprzednio linii napowietrznej
Data zakończenia realizacji Inwestycji (zakończenia robót):	06 września 2023 roku
Data otrzymania „NO” dla PPNiP:	18 grudnia 2020 roku
Liczba i kategoria PAP:	3 PAP – właściciele nieruchomości (dwie osoby fizyczne i jedna gmina)
Suma odszkodowań wypłaconych PAP:	126.745,50 złotych – rekompensaty pieniężne z tytułu utraty praw do nieruchomości, zwiększonych o 5% w przypadku natychmiastowego wydania
Liczba nieruchomości inwestycyjnych:	Piasek - 21 nieruchomości ¹ , w tym 3 należące do osób fizycznych, 7 stanowiących własność gminy i 11 stanowiących własność Skarbu Państwa. Ognica - nie wdrożono. Gryfino – grunty państwowe, brak konieczności przymusowego nabywania gruntów od osób prywatnych. Krajnik: <ul style="list-style-type: none">– budowa linii elektroenergetycznej SN: 13 nieruchomości, 10 stanowiących własność Skarbu Państwa, 3 stanowiące własność gminy;– usunięcie istniejących słupów: 23 nieruchomości, w tym 13 stanowiących własność Skarbu Państwa, 7 nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych oraz 3 nieruchomości stanowiących własność gminy.
Kluczowe zagadnienia:	<ul style="list-style-type: none">– Odszkodowanie z tytułu utraty tytułu prawnego do nieruchomości zwiększone o 5% w przypadku natychmiastowego wydania;– Negocjacje w sprawie dobrowolnej sprzedaży nieruchomości;– Uzgodnienia dotyczące dobrowolnego udostępnienia nieruchomości;
Kluczowe osiągnięcia:	<ul style="list-style-type: none">– Zrezygnowano z realizacji tego odcinka, tak aby nie dochodziło do nabywania nieruchomości/wywłaszczenia ani żadnych innych skutków w tym zakresie, a tym samym nie było potrzeby stosowania PO 4.12. Uzyskanie tytułu prawnego do nieruchomości inwestycyjnych okazało się nieskuteczne w drodze dobrowolnych umów. Część właścicieli nieruchomości, których zgoda była konieczna, odstąpiła od wcześniejszych umów. Co więcej, nabycie nieruchomości w trybie administracyjnym, bez możliwości skorzystania z przepisów specustawy o ochronie przeciwpowodziowej, wiązało się z wysokim ryzykiem niezrealizowania zadania w czasie przewidzianym na realizację przedsięwzięcia. Trzeba było wziąć pod uwagę możliwy harmonogram nabycia nieruchomości, niezbędny

¹ W LA&RAP wskazano 20 działek. Liczba działek, które planowano do pozyskania nie uległa zmianie, jednak jedna z działek, która została wskazana jako działka do nabycia została podzielona (działka nr 1/16, która już przed realizacją Inwestycji była własnością Skarbu Państwa i znajdowała się wówczas pod zarządem PGL LP Nadleśnictwo Chojna) na dwie działki (1/17 o pow. 0,7061 ha i 1/18 o pow. 0,0006 ha) na podstawie IPIP wydanego dla tego zadania. Nabyto prawa do obu tych nowo powstałych działek. W rzeczywistości nie nastąpiła zmiana w liczbie nieruchomości planowanych do pozyskania ani powierzchni niezbędnej do realizacji inwestycji.

czas na podział nieruchomości, wydanie decyzji i prawdopodobne odwołania. Analiza wszystkich okoliczności uzasadniała rezygnację z tej części zadania. (szczegółowy opis znajduje się w rozdziale 3.3.4. Sekcja Ognica);

- Wywłaszczenia w ramach Inwestycji przebiegły sprawnie – Inwestor zawarł z każdym z PAP porozumienia w sprawie wysokości odszkodowania i warunków jego wypłaty, a także wypłacił 100% odszkodowania w ustalonym terminie. Odszkodowanie zostało powiększone o 5% wartości odszkodowania z tytułu natychmiastowego wydania mienia przez PAP (szczegółowy opis patrz punkt 3.3.1. Odcinek Piasek, 3.5. Odszkodowania i Rekompensaty);
- Właściciele nieruchomości dobrowolnie zgodzili się na czasowe bezpłatne zajęcie nieruchomości w celu demontażu słupów. Strony były zgodne co do tego, że fakt ich usunięcia stanowi istotną korzyść dla właścicieli nieruchomości oraz równowartość wynagrodzenia. Samo zajęcie nieruchomości miało charakter tymczasowy i w żaden sposób nie wpłynęło na możliwość korzystania z gruntu przez właścicieli (szczegółowy opis patrz rozdział 3.5. Odszkodowania i Rekompensaty).

Nierozstrzygnięte problemy
i negatywne skutki realizacji
Zadania:

Brak

2. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument został przygotowany zgodnie z wymogami określonymi w Podręczniku Operacyjnym Projektu oraz Ramowym dokumencie dotyczącym Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości w celu udokumentowania procesu pozyskania nieruchomości i oceny, czy spełnił on wymagania i wytyczne zawarte w polityce operacyjnej Banku Światowego OP 4.12. Przesiedlenia oraz czy istnieją jakiegokolwiek przestrzenie, które powinny zostać wypełnione lub wymagają reakcji Inwestora w celu osiągnięcia zgodności. W przypadku Kontraktu 1A.2, jak przedstawiono w kolejnych rozdziałach niniejszego Raportu, cel ten udało się osiągnąć i nie ma już konieczności podejmowania działań korygujących.

Zgodnie z założeniami Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń ocena ex-post przeprowadzona została po zakończeniu realizacji robót w ramach Zadania i potwierdza, że jego cele zostały spełnione i odpowiednio udokumentowane.

Stwierdza się, że nie wszystkie działania opisane w PPNiP zostały wprowadzone, tj. odstąpiono od realizacji odcinka Ognica, co zostało opisane w niniejszym dokumencie. Nie wystąpiły zatem oddziaływania, które pierwotnie były identyfikowane w związku z realizacją tego odcinka. Niemniej każdy podmiot, na który oddziałuje przedsięwzięcie w związku z realizacją pozostałych odcinków (rodzina, pojedyncze osoby, podmioty publiczne), uzyskał kompensatę (odszkodowanie) i ich poziom życia poprawił się lub przynajmniej został odtworzony.

W Raporcie końcowym przedstawiono sprawozdanie z realizacji działań zaplanowanych w PPNiP dla Kontraktu na roboty 1A.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą. Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik.

Zadanie to obejmowało cztery odcinki (części):

1. w ramach odcinka Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Piasek (dalej: odcinek Piasek) planowana była budowa dwóch odcinków ziemnego wału przeciwpowodziowego. łączna długość projektowanych budowli przeciwpowodziowych to 1478,90 m, z czego 536,10 m stanowi wał południowy, 736,00 m ściana przeciwpowodziowa i 206,8 m wał północny;
2. w ramach odcinka Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Ognica (dalej: odcinek Ognica) planowana była przebudowa istniejącego przepustu z rury betonowej na przepust łukowo-kołowy z blachy stalowej;
3. w ramach odcinka Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino (dalej: odcinek Gryfino) planowana była przebudowa nabrzeża dla lodołamaczy w Gryfinie w celu zapewnienia w sposób ciągły miejsca postojowego dla lodołamaczy, tak, aby zapewnić możliwość użytkowania przez cały rok a w szczególności w okresie grudzień – marzec, zapewniając cumującym lodołamaczom możliwość korzystania z energii elektrycznej, w tym również roboty związane z zapewnieniem właściwego oznakowania nawigacyjnego i przebudową drogi dojazdowej;
4. w ramach odcinka Modernizacja polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik (dalej: odcinek Krajnik) planowano przebudowę Stacji Pomp Krajnik w celu utrzymania warunków ochrony przeciwpowodziowej terenów położonych na terenie zawala oraz zapewnienie możliwości bieżącego odprowadzania wody oraz usunięcie istniejących słupów

stanowiących część linii energetycznej i budowę pod ziemią linii kablowych w zamian istniejącej linii energetycznej.

Kluczowe daty realizacji Kontraktu:

1. Data podpisania umowy:	07.09.2021 r.;
2. Data przekazania terenu budowy:	30.09.2021 r.;
3. Data rozpoczęcia robót:	07.10.2021 r.;
4. Data zakończenia robót:	06.09.2023 r.;
5. Data zakończenia Okresu Gwarancji Jakości i Rękojmi:	06.09.2028 r. ² .

Zakres rzeczowy inwestycji w stosunku do jego charakterystyki opisanej w Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń uległ zmianie, a tym samym – zmianie uległ zakres oddziaływań w stosunku do zakresu, który przewidziany został w PPNiP. Odstąpiono bowiem od realizacji robót w ramach odcinka Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Ognica (odcinek Ognica), czego przyczyną i konsekwencje opisane zostały w niniejszym raporcie. Odcinki Piasek, Gryfino oraz Krajnik zostały zrealizowane zgodnie z założeniami i opisem zawartym w PPNiP.

W celu zachowania przejrzystości niniejszy dokument odrębnie odnosić się będzie do każdego z odcinków Inwestycji.

Odcinek Piasek realizowany był na terenie 21 nieruchomości³, w tym 7 z nich stanowiło własność Gminy Cedynia, a 3 – osób fizycznych, przy czym 2 z 3 nieruchomości stanowiły własność tej samej osoby. Pozostałe 11 nieruchomości stanowiły własność Skarbu Państwa, a więc nie było konieczności pozyskiwania praw w stosunku do nich. Dodatkowo, w stosunku do 3 nieruchomości (które nie wchodziły w zakres wskazanych powyżej 21 nieruchomości), w tym 1 nieruchomości będącej własnością Gminy Cedynia, doszło do trwałego ograniczenia w korzystaniu. Stałe ograniczenie dotyczy możliwości zjazdu z drogi publicznej na wybudowany plac manewrowy.

Odcinek Ognica realizowany miał być na terenie 15 nieruchomości, w tym 9 z nich stanowiło własność osób fizycznych, a 4 – Gminy Widuchowa. Pozostałe 2 nieruchomości stanowiły własność Skarbu Państwa, nie było więc potrzeby nabywania do nich praw. W związku z rezygnacją realizacji odcinka Ognica, zrezygnowano również z pozyskania tych nieruchomości, a co za tym idzie nie wystąpiły tu żadne negatywne oddziaływania wymagające działań kompensacyjnych i/lub łagodzących.

Odcinek Gryfino realizowany był na terenie działki stanowiącej własność Skarbu Państwa – PGW WP. W związku z powyższym brak było oddziaływań wymagających zaplanowania i realizacji działań kompensacyjnych i/lub łagodzących.

² 60 miesięcy od daty podpisania protokołu końcowego.

³ W PPNiP wskazywano 20 działek. Liczba działek, które planowane były do pozyskania nie uległa zmianie, jednak jedna z działek, która wskazywana była jako działka do pozyskania uległa podziałowi (działka numer 1/16, stanowiąca już przed realizacją Inwestycji własność Skarbu Państwa i będąca wówczas w zarządzie PGL LP Nadleśnictwo Chojna) na dwie działki (1/17 o powierzchni 0,7061 ha i 1/18 o powierzchni 0,0006 ha) na podstawie PNRI wydanej dla tego Zadania. Pozyskano prawa do obu tych nowopowstałych działek. Faktycznie nie doszło więc do zmiany liczby nieruchomości planowanych do pozyskania, czy powierzchni niezbędnej do realizacji inwestycji.

Odcinek Krajnik realizowany był na terenie w sumie 27⁴ nieruchomości. Na obszarze 13 nieruchomości wybudowana została linia kablowa zasilająca stację pomp. Na terenie 14 działek zlikwidowane zostały słupy stanowiące część starej linii energetycznej. W przypadku odcinka Krajnik nie było konieczności dokonywania jakichkolwiek wywłaszczeń nieruchomości.

Z uwagi na charakter powyższych części Inwestycji oraz odstępiania od realizacji robót w ramach odcinka Ognica, realizacja całego Zadania wymagała faktycznie pozyskania praw wyłącznie do 10 nieruchomości, na których realizowano odcinek Piasek (7 nieruchomości gminnych i 3 nieruchomości osób fizycznych). W ramach pozostałych odcinków nie było konieczności pozyskiwania praw do działek i dokonywania wywłaszczeń. W ramach odcinka Krajnik doszło natomiast do zajęć czasowych w związku z demontażem/likwidacją napowietrznej linii energetycznej, czyli działaniem korzystnym dla właścicieli tych nieruchomości.

Tabela 1. Zestawienie nieruchomości, które zostały wywłaszczone dla odcinka Piasek

Lp.	Numer działki	Gmina/obręb ewidencyjny	Oznaczenie właściciela	Opis klasoużytku (EGiB)	Powierzchnia zajęcia
1.	145	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	dr – drogi	0,52 ha
2.	675	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	W – grunty pod rowami	0,0180 ha
3.	153	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Osoba fizyczna (A)	RIVb, RV, RV – grunty orne (nieruchomość faktycznie nie była użytkowana rolniczo)	0,0747 ha
4.	676	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	dr – drogi	0,55 ha
5.	680	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	dr – drogi	0,0438 ha
6.	410	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	B – tereny mieszkaniowe (teren nie był faktycznie użytkowany do celów mieszkaniowych) dr – drogi	0,31 ha
7.	412	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Osoba fizyczna (B)	ŁIV – łąki RV – grunty orne Br-RV – grunty rolne zabudowane – grunty orne (nieruchomość nie była faktycznie użytkowana rolniczo)	0,1320 ha
8.	413	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	W – grunty pod rowami	0,0117 ha

⁴ W PPNiP sporządzona tabela zawierała dane opracowane w oparciu o liczbę słupów (23) – część nieruchomości w tabeli powtarza się, ponieważ na niektórych działkach znajdowało się więcej niż jeden słup.

9.	414	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Osoba fizyczna (B)	ŁIV, ŁV, ŁVI – łąki	0,2866 ha
10.	426	Cedynia, obręb 0002 Piasek	Gmina Cedynia	RV – grunty orne ŁV, ŁVI, WŁVI – łąki PsIV – pastwiska	0,3618 ha
SUMA:					2,3086 ha

Tabela 2. Podsumowanie liczby nieruchomości podlegających zajęciu stałemu lub czasowemu i obiektów budowlanych podlegających rozbiórce dla odcinków Piasek i Krajnik

	Całkowita liczba hektarów	Całkowita liczba działek	Działki Publiczne (Skarb Państwa)	%	Działki Prywatne	%	Działki Publiczne (gminne)	%	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe ⁵	3,7226 ha	21 ⁶	11	52,38 %	3	14,29%	7	33,33%	0	0
Zajęcia czasowe ⁷	-*	14	7	50,00 %	5	35,71%	2	14,29 %	0	0
Obiekty budowlane	W ramach odcinka Piasek dokonano rozbiórki dwóch szop na terenie nieruchomości, która ujęta została w decyzji PNRI i była już wówczas własnością Inwestora. W związku z tym, że część wiat znajdowała się na terenie nieruchomości objętej decyzją PNRI, proporcjonalna wartość tych wiat została zaliczona do odszkodowania, które zostało wypłacone PAP. Przy ustalaniu wartości szop przyjęto wartość odtworzenia.									
Ew. inne	W ramach odcinka Krajnik dokonano rozbiórki (demontażu) 23 słupów.									

* Brak jest możliwości precyzyjnego wskazania, jaki obszar nieruchomości uległ czasowemu zajęciu. Średni pas zajętości terenu wynosił od 3 metrów do 4 metrów – zajęto teren niezbędny do usunięcia słupów likwidowanej napowietrznej linii energetycznej. Z uwagi jednak na brak konieczności wypłaty odszkodowań (co zostało wyjaśnione w niniejszym dokumencie) Inwestor nie dokonywał szczegółowego mierzenia terenu zajmowanego, ponieważ nie miało to wpływu na sytuację właścicieli.

Pozyskanie nieruchomości odbyło się z zachowaniem polityki operacyjnej OP 4.12 oraz zgodnie z zasadami określonymi w LARPF i PPNiP. Nie było żadnych odchyłeń w realizacji PPNiP, poza wyłączeniem odcinka Ognica, co spowodowało rezygnację z oddziaływań pierwotnie przewidzianych.

Poniżej zamieszczone zostały adresy stron, na których udostępniane były informacje dotyczące realizacji Inwestycji oraz informacje o opracowaniu PPNiP:

- www.odrapcu.pl (wówczas był to adres: www.odrapcu2019.odrapcu.pl);
- www.szczecin.wody.gov.pl (wówczas był to adres: www.bs.rzgw.szczecin.pl);
- www.cedynia.pl;
- www.widuchowa.pl;
- www.gryfino.pl.

Ponadto informacje te znajdowały się w gazecie o zasięgu lokalnym (Kurier szczeciński).

⁵ Zajęcia stałe dotyczą wyłącznie odcinka Piasek

⁶ W PPNiP wskazywano 20 działek. Liczba ta nie uległa zmianie, jednak jedna z działek, która wskazywana była jako działka do pozyskania uległa podziałowi (działka numer 1/16) na dwie działki (1/17 o powierzchni 0,7061 ha i 1/18 o powierzchni 0,0006 ha) na podstawie PNRI wydanej dla tego Zadania. Pozyskano prawa do obu tych nowopowstałych działek. Faktycznie nie doszło więc do zmiany liczby nieruchomości planowanych do pozyskania, czy powierzchni niezbędnej do realizacji inwestycji

⁷ Zajęcia czasowe dotyczą wyłącznie odcinka Krajnik

Wersja papierowa PPNiP, z uwagi na istniejące wówczas ograniczenia związane z COVID-19 i brak umożliwienia Interesariuszom dostępu do urzędów, nie została wyłożona do wglądu zainteresowanych w siedzibach urzędów i innych Instytucji, które wówczas były niedostępne (bądź dostępne wyłącznie w bardzo ograniczonym zakresie) dla interesariuszy. Powyższe nie spowodowało problemów z dostępem do informacji zawartych w PPNiP. W ramach realizacji Inwestycji ujawniono istnienie niewielkiej ilości PAP, co pozwoliło na indywidualne podejście Inwestora do każdego z nich. Inwestor wraz z Konsultantem pozostawał bowiem w stałym kontakcie z każdym z PAP. Każdemu z PAP przekazano wyciąg z PPNiP, formularz do zgłaszania wniosków, uwag i pytań oraz pismo przewodnie, w którym znajdowały się szczegółowe informacje dotyczące Projektu i Inwestycji oraz dane kontaktowe. Dodatkowo każdy miał możliwość zapoznania się z PPNiP umieszczonym na stronach internetowych, o których mowa powyżej.

3. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTU

3.1. Przegląd celu Projektu

Głównym celem POPDOW jest ochrona mieszkańców na obszarach zalewowych w określonych częściach dorzeczy dwóch największych rzek w Polsce – Wisły oraz Odry – przed poważnymi powodziami. Jego zadaniem jest również wzmocnienie zdolności instytucjonalnych administracji publicznej do bardziej skutecznego ograniczenia skutków powodzi. W wyniku realizacji przedmiotowego Projektu, w trzech wyodrębnionych obszarach Polski, powstanie infrastruktura zarządzania powodziowego wraz z powiązanymi z nią środkami technicznymi. Obszary te obejmować będą: dorzecze Środkowej i Dolnej Odry, Kotlinę Kłodzką – dorzecze Nysy Kłodzkiej, dorzecze Górnej Wisły.

W ramach jednego z podkomponentów Projektu (podkomponent 1A) realizowane było niniejsze Zadanie, które miało na celu ochronę przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego.

3.2. Opracowanie i przyjęcie do realizacji Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń

Dla przedmiotowego Zadania Inwestor opracował Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla Kontraktu 1A.2 – Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą. Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik realizowanego w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOWN), współfinansowanego przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy) (umowa pożyczki z 10 września 2015 r.), Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) (umowa kredytu 24 maja 2016 r.) oraz budżet Państwa.

Po zakończeniu prac nad projektem PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, dokument ten poddany został konsultacjom społecznym, które opisane zostały szerzej w rozdziale 2.4. Konsultacje społeczne. PPNiP podlegał konsultacjom społecznym w okresie od 7 lutego 2020 roku do 21 lutego 2020 roku. Dokument PPNiP nie podlegał aktualizacji w toku prowadzonych działań. Finalna wersja PPNiP, tj. po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, klauzulę No Objection otrzymała w dniu 18 grudnia 2020 roku.

3.3. Przyjęte procedury pozyskania nieruchomości

Przyjęte i opisane w Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń procedury związane z nabywaniem nieruchomości i wypłatą odszkodowań na rzecz PAP zostały zachowane.

3.3.1. Odcinek Piasek

W dniu 19 listopada 2021 roku Wojewoda Zachodniopomorski wydał decyzję numer 15/2020 o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych pn.: „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Gryfino, Ognica i Piasek nad rzeką Odrą. Modernizacja Polderu Marwickiego etap III – modernizacja stacji pomp Krajnik Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miejscowości Piasek”.

W decyzji PNRI oznaczone zostały nieruchomości lub ich części, będące częścią inwestycji, niezbędne do jej realizacji, które stały się własnością Skarbu Państwa, w tym nieruchomości opisane w tabeli numer 1. Ponadto decyzja obejmowała nieruchomości, w stosunku do których doszło do trwałego ograniczenia sposobu korzystania z działki. Trwałe ograniczenie dotyczy tych samych działek i w tym samym zakresie, co wskazywano w PPNiP. Żadna z nieruchomości, w stosunku do których doszło do trwałego ograniczenia, nie stanowi jednak własności osób fizycznych.

W ramach realizacji Zadania nie stwierdzono występowania ograniczonych praw rzeczowych, bezumownego użytkowania nieruchomości oraz innych obciążeń, a tym samym brak było konieczności podejmowania działań w tym zakresie. W ramach realizacji Inwestycji nie wystąpiły oddziaływania związane z koniecznością dokonania relokacji fizycznej gospodarstw domowych czy gospodarstw rolnych, a także nie wystąpiły przesiedlenia ekonomiczne.

Inwestor zawarł ze wszystkimi PAP – dwiema osobami fizycznymi i Gminą Cedynia – porozumienia w przedmiocie wysokości i warunków wypłaty odszkodowania. Wysokość odszkodowania została więc, stosownie do przepisów specustawy przeciwpowodziowej i procedury opisanej w PPNiP (Rozdział 6.2.1. Pozyskiwanie nieruchomości na podstawie specustawy powodziowej), uzgodniona między Inwestorem, a dotychczasowymi właścicielami.

W konsekwencji powyższego w toku realizacji Inwestycji w zakresie odcinka Piasek nie pojawiła się konieczność przeprowadzenia przez właściwego wojewodę postępowania i wydania decyzji w przedmiocie ustalenia wysokości odszkodowania z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości.

W PPNiP wskazywano, że jeden z PAP złożył wniosek o rozliczenie przysługującej rekompensaty w formie „ziemia za ziemię”, wskazując konkretną działkę, jako spełniającą oczekiwania PAP. PAP był zainteresowana otrzymaniem bardziej atrakcyjnej nieruchomości ze względu na lokalizację. Ustalono wówczas że przedmiotowa nieruchomość stanowi własność Gminy Cedynia i jest przedmiotem zawartej umowy dzierżawy pomiędzy Gminą Cedynia a PAP składającym opisany wniosek. Inwestor prowadził rozmowy z Gminą Cedynia, która nie wyraziła jednak zgody na zamianę nieruchomości stanowiącej jej własność z nieruchomością pozostającą własnością PAP. PAP zaakceptowała decyzję Gminy. Z uwagi na powyższe Inwestor zawarł z PAP porozumienie w przedmiocie wypłaty odszkodowania pieniężnego. Porozumienie zostało zawarte już po zakończeniu rozmów Inwestora z Gminą i uzyskania ostatecznej decyzji Gminy.

3.3.2. Odcinek Gryfino

W ramach realizacji odcinka Gryfino brak było konieczności pozyskiwania praw do nieruchomości. Ze względu na rodzaj wykonanych robót konieczne było natomiast odtworzenie istniejących ogrodzeń (czterech) i bram wjazdowych (dwóch). Ogrodzenia i bramy, które istniały przed inwestycją, musiały zostać zdemonstrowane na czas prac budowlanych. Ogrodzenia kolidowały z zakresem prac związanych z przebudową sieci i drogi. Bez rozbiórki ogrodzeń i bram roboty budowlane nie mogłyby być prowadzone w zakresie objętym dokumentacją projektową. Po zakończeniu prac odrestaurowano ogrodzenia i bramy. Prace zostały wykonane, a właściciele nieruchomości i inne osoby nie zgłaszały żadnych uwag. Inwestor ponadto, zgodnie z przyjętymi zasadami, przywrócił nieruchomości do stanu sprzed rozpoczęcia robót.

Z uwagi na brak konieczności pozyskiwania praw do nieruchomości oraz brak wpływu przedsięwzięcia na osoby trzecie w ramach odcinka Gryfino nikt nie został zakwalifikowany jako podmiot dotknięty skutkami realizacji Projektu.

3.3.3. Odcinek Krajnik

Realizacja robót w ramach odcinka Krajnik także nie wymagała wywłaszczenia nieruchomości. Modernizacja pompowni realizowana była wyłącznie na terenie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa. Odcinek przyłącza sN, który był przedmiotem prac stanowił już wówczas własność Inwestora. Jak wskazywano w ramach tego etapu Zadania, z uwagi na istniejący wówczas stan techniczny linii energetycznej wykonano elektroenergetyczną linię kablową w zamian istniejącej wówczas linii energetycznej. Konieczne było więc wybudowanie pod ziemią nowej linii oraz demontaż zniszczonych zużyciem fizycznym, przechylających się na skutek ich nietrwałego umocowania w gruncie słupów będących częścią istniejącej wówczas linii energetycznej.

Żadna z nieruchomości, na których wybudowano trasę kablową, nie stanowiła własności osoby fizycznej. Nowa linia miała bowiem też nowy przebieg, tj. z wyłączeniem nieruchomości prywatnych. Powyższe pozwoliło osiągnąć dodatkową korzyść w postaci usunięcia starej linii z działek prywatnych. Natomiast w przypadku nieruchomości, z terenu których usunięto słupy – 4 z nich pozostaje we własności osób fizycznych, a jedna w dzierżawie osoby fizycznej. Słupy, które zostały zdemontowane były zniszczone i groziły przewróceniem się z uwagi na ich nietrwałe umocowanie w gruncie. Słupy te, niezależnie od realizacji przedsięwzięcia, wymagały natychmiastowego remontu bądź przebudowy. Co więcej umieszczenie kabli pod ziemią w zamian słupów wpływa pozytywnie na obszary zamieszkałe ze względów estetycznych i urbanistycznych oraz jest mniej uciążliwe dla otoczenia. Podczas demontażu słupów nie stwierdzono żadnych uszkodzeń. Teren został przywrócony do stanu sprzed rozpoczęcia prac. Linia kablowa ma znikome oddziaływanie elektromagnetyczne ze względu na swoją budowę i nie ma żadnego negatywnego oddziaływania na powierzchni ziemi. Jednocześnie cechuje się mniejszym narażeniem na warunki atmosferyczne, co skutkuje minimalizacją ryzyka awarii.

Właściciele nieruchomości, zgodnie z założeniami opisanymi w PPNiP, złożyli Inwestorowi oświadczenia o prawie do dysponowania nieruchomościami, na podstawie których możliwe było wejście na teren nieruchomości i wykonanie odpowiednich robót, tj. usunięcia istniejących słupów. Wykonawca zawarł odrębne umowy z podmiotami korzystającymi z nieruchomości, w których ustalono harmonogram wykonania prac. Po zakończeniu prac teren nieruchomości został przywrócony do stanu poprzedniego. Inwestor zawarł ponadto z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Szczecinie umowę, w której określone zostały warunki ustanowienia służebności na terenie nieruchomości, które stanowią własność Skarbu Państwa i pozostają w zarządzie KOWR OT w Szczecinie, a przez które przebiegać będzie nowa linia kablowa. Umowa ta została zawarta pomiędzy podmiotami publicznymi (Inwestorem i podmiotem reprezentującym Skarb Państwa co do tych nieruchomości) i jest bez wpływu na podmioty prywatne.

3.3.4. Odcinek Ognica

Początkowo zakładano, że realizacja zadania będzie możliwa w ramach specustawy o ochronie przeciwpowodziowej, która pozwala na skrócenie procedury uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości inwestycyjnych. Zakres zadania został ograniczony, aby dostosować się do potrzeb mieszkańców i zmniejszyć oddziaływanie. W wyniku ostatecznego ustalenia przedmiotu inwestycji

okazało się, że do realizacji zadania nie ma możliwości zastosowania specustawy o ochronie przeciwpowodziowej.

W związku z powyższym podjęto próbę nabycia nieruchomości na podstawie umów dobrowolnej sprzedaży. W ramach realizacji robót na terenie Ognicy planowane było dobrowolne zawarcie umów pomiędzy Inwestorem a właścicielami poszczególnych nieruchomości, na podstawie których dojsz miało do pozyskania przez Inwestora praw do nieruchomości.

Na etapie przygotowania zadania odbyły się spotkania z właścicielami nieruchomości inwestycyjnych. Zadeklarowali oni współpracę przy realizacji inwestycji oraz gotowość do zawarcia dobrowolnych umów sprzedaży nieruchomości niezbędnych do realizacji.

Inwestor podjął szereg działań zmierzających do zawarcia umów z właścicielami nieruchomości. Organizowano m.in. spotkania informacyjne i indywidualne spotkania z właścicielami nieruchomości, przygotowano operaty szacunkowe nieruchomości, w których przedstawiano szczegółowe oferty określające warunki zawartych dobrowolnych umów. Właściciele nieruchomości, pomimo początkowego zapewniania o swoim zaangażowaniu i wykazywania chęci pomocy w przypadku ewentualnych negocjacji i wyrażaniu aprobaty dla realizacji inwestycji i zawarcia porozumień – ostatecznie odmówili zawarcia umów.

Inwestor, zgodnie z procedurą opisaną w PPNiP, rozważał pozyskanie praw do nieruchomości poprzez wywłaszczenie nieruchomości, które polegać miało na pozbawieniu, w drodze decyzji, prawa własności. Rozpoczęto więc procedurę zmierzającą do przymusowego nabycia praw do nieruchomości. Złożono do właściwego starosty zawiadomienie o konieczności wszczęcia postępowania wywłaszczeniowego na rzecz Skarbu Państwa i wydania decyzji wywłaszczeniowej. W konsekwencji zawarte zostało porozumienie pomiędzy Inwestorem a Skarbem Państwa, reprezentowanym przez Starostę, określające zasady i warunki współpracy stron oraz działania niezbędne do podjęcia w celu wywłaszczenia części nieruchomości i wypłaty odszkodowań. Następnie Starosta, działając w imieniu Skarbu Państwa, wszczął procedurę pozyskania części nieruchomości niezbędnych do realizacji Inwestycji. Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego należy poprzedzić rokowaniami o nabycie praw do nieruchomości w drodze umowy. Rokowania powinny być przeprowadzone między starostą a właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości i powinny trwać przez dwa miesiące. O powyższym Inwestor poinformował Starostę i jednocześnie zagwarantował gotowość do udzielenia Staroście wszelkiej pomocy niezbędnej do wywłaszczenia nieruchomości, stosownie do zawartego porozumienia.

Należy przypomnieć, że realizacja zadania nie mogła być zrealizowana zgodnie z przepisami specustawy o gospodarce przeciwpowodziowej. Nabycie nieruchomości wiązało się z przedłużoną procedurą obejmującą podział nieruchomości, renegejacje oraz wydanie decyzji administracyjnych. Uznano za wysoce prawdopodobne wniesienie odwołań od decyzji administracyjnych, co skutkowałoby brakiem możliwości zakończenia realizacji zadania w terminie przyjętym dla projektu. Ponadto realizacja inwestycji wbrew ostatecznemu stanowisku właścicieli nieruchomości została uznana za nieuzasadnioną.

W toku planowania dalszych działań do podjęcia zrezygnowano z realizacji tego odcinka, przez co nie doszło w tym zakresie do pozyskania nieruchomości/wywłaszczeń, czy jakichkolwiek innych oddziaływań, a tym samym brak było konieczności zastosowania OP 4.12.

O powyższym poinformowano właścicieli nieruchomości, wyjaśniając przyczyny podjętej decyzji. Inwestor zwrócił się do osób uznanych za PAP z prośbą o przedstawienie pisemnego stanowiska i ewentualnych wniosków, próśb czy żądań związanych z rezygnacją z odcinka Ognica. Żaden z właścicieli nie skontaktował się jednak z Inwestorem. Poza właścicielami o podjętej decyzji poinformowany został Starosta, z którym następnie Inwestor rozwiązał zawarte porozumienie, o którym mowa powyżej.

3.4. Konsultacje społeczne

Proces konsultacji i udziału społeczeństwa w rozwoju i wdrażaniu PPNiP traktowany był jako jeden ciągły, rozłożony w czasie proces. Prawidłowa realizacja procesu pozwoliła na faktyczne zminimalizowanie negatywnych skutków Projektu dla osób nim dotkniętych oraz na minimalizację ryzyk związanych z potencjalnym konfliktem społecznym, przede wszystkim ryzyka zablokowania realizacji Zadania przez PAP.

Spółeczność lokalna była informowana o planowanej inwestycji w drodze obwieszczeń, w sposób zwyczajowo przyjęty, na dostępnych publicznie tablicach ogłoszeń w miejscowościach, w których Zadanie będzie realizowane, a także listami kierowanymi bezpośrednio do PAP.

Działania minimalizujące, w tym konsultacje społeczne, spotkania indywidualne i inne skierowane były przede wszystkim do PAP, ale także do szeroko rozumianej społeczności lokalnej. Przez cały okres pozostawano w stałym kontakcie z PAP, organizowano spotkania, kontaktowano się listownie i telefonicznie. Każdemu z PAP przekazane zostały dane kontaktowe do przedstawicieli Konsultanta, aby ułatwić wyjaśnianie ewentualnych wątpliwości, czy rozwiązywanie skarg.

Ponizej przedstawiono zestawienie spotkań z PAP i lokalną społecznością, które odbyły się w ramach realizacji niniejszego Zadania.

1. 21 października 2019 roku – spotkanie ze społecznością lokalną w ramach odcinka Piasek, w trakcie którego przedstawiono informacje dotyczące planowanej inwestycji;
2. 14 listopada 2019 roku – spotkanie ze społecznością lokalną w ramach odcinka Ognica, w trakcie którego przedstawiono informacje dotyczące planowanej inwestycji;
3. 21 stycznia 2020 roku – spotkania z PAP w miejscowościach Piasek i Ognica, w trakcie których przedstawiono możliwe formy rekompensaty i sposób wyceny wartości nieruchomości;
4. 9 września 2020 roku – spotkania z właścicielami nieruchomości, na których realizowane miały być prace w ramach odcinków Ognica i Krajnik w celu pozyskania oświadczeń o prawie do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane (które mają charakter dobrowolnych oświadczeń złożonych przez właścicieli) i zawarcia porozumień z PAP;
5. luty 2021 roku – indywidualne spotkania z PAP w celu przedstawienia projektu umów i pozyskania oświadczeń o prawie do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane;
6. marzec 2021 roku – indywidualne spotkanie z jednym PAP (odcinek Ognica), który uprzednio odmówił zawarcia umowy, które zorganizowane zostało w celu umożliwienia PAP przedstawienia stanowiska i oczekiwań;

7. maj 2021 roku – spotkania z PAP (odcinek Piasek), które zorganizowane zostały w celu ustalenia i podpisania przez strony protokołów uzgodnień w zakresie warunków pozyskania przez Inwestora praw do nieruchomości i wypłaty na rzecz PAP odszkodowań z tego tytułu;
8. czerwiec 2021 roku – ponowne spotkanie z jednym PAP (odcinek Ognica), który uprzednio odmówił zawarcia umowy, które zostało zorganizowane w celu omówienia operatu szacunkowego dotyczącego wartości działki stanowiącej własność PAP, opracowanego na zlecenie Inwestora, który to operat nie został przez PAP zaakceptowany;
9. 14 października 2021 roku – spotkanie z lokalną społecznością w ramach kampanii informacyjnej o rozpoczęciu prac budowlanych (odcinek Piasek).

Konsultant i Inwestor pozostawali w stałym kontakcie z PAP. Z uwagi na przedstawienie na spotkaniach osób odpowiedzialnych za realizację Projektu, opracowanie i implementację PPNiP PAP mieli możliwość ciągłego kontaktu i bezproblemowego pozyskiwania wyjaśnień na pojawiające się wątpliwości. Ponadto pozostawano w kontakcie z podmiotami instytucjonalnymi (burmistrzowie, sołtysi) w celu pozyskiwania aktualnych informacji co do ewentualnych obaw lokalnej społeczności.

Konsultacje społeczne związane z upublicznieniem PPNiP:

Po opracowaniu projektu dokumentu PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego dla rozpoczęcia procedury upubliczniania, dokument został poddany konsultacjom społecznym, które prowadzone były zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12. i zgodnie z procedurami przewidzianymi w PPNiP. Wersja elektroniczna projektu PPNiP oraz informacja o debacie publicznej nad projektem PPNiP, jej terminie oraz miejscu zamieszczona została na publicznie dostępnych stronach internetowych:

- PGW WP RZGW w Szczecinie - <https://szczecin.wody.gov.pl/>,
- Biura Koordynacji Projektu – [www.odrapcu.pl](http://odrapcu2019.odrapcu.pl/) (wówczas był to adres: <http://odrapcu2019.odrapcu.pl/>).

Ponadto informacje o konsultacjach:

1. umieszczono na stronach internetowych urzędów:
 - Gminy Cedynia – www.cedynia.pl,
 - Gminy Widuchowa – www.widuchowa.pl,
 - Gminy Gryfino – www.gryfino.pl;
2. ogłoszono w prasie o zasięgu lokalnym – Kurier Szczeciński,
3. przekazano listami poleconymi indywidualnie każdemu z PAP oraz wszystkim gminom (Cedynia, Widuchowa, Gryfino).

W informacji o konsultacji wskazywano na możliwość zapoznania się z PPNiP oraz możliwość wnoszenia wniosków i uwag wraz ze wskazaniem szczegółowych danych do kontaktu – adres e-mail, adres miejsca, w którym można zapoznać się z projektem dokumentu, godziny urzędowania, numer telefonu oraz nazwisko i imię osoby do kontaktu.

Wersja papierowa PPNiP, z uwagi na istniejące wówczas ograniczenia związane z COVID-19 i brak umożliwienia Interesariuszom dostępu do urzędów, nie została wyłożona do wglądu zainteresowanych

w siedzibach urzędów i innych Instytucji, które wówczas były niedostępne (bądź dostępne wyłącznie w bardzo ograniczonym zakresie) dla interesariuszy. Powyższe nie spowodowało problemów z dostępem do informacji zawartych w PPNiP. W ramach realizacji Inwestycji ujawniono istnienie niewielkiej ilości PAP, co pozwoliło na indywidualne podejście Inwestora do każdego z nich. Inwestor wraz z Konsultantem pozostawał bowiem w stałym kontakcie z każdym z PAP. Każdemu z PAP przekazano wyciąg z PPNiP, formularz do zgłaszania wniosków, uwag i pytań oraz pismo przewodnie, w którym znajdowały się szczegółowe informacje dotyczące Projektu i Inwestycji oraz dane kontaktowe.

Ze względu na istniejące wówczas ograniczenia, które dotyczyły życia społecznego w Polsce, spowodowane pojawieniem się wirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19, uwzględniając zalecenia Banku Światowego oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa nie odbyło się spotkanie konsultacyjne w formie stacjonarnej debaty publicznej. W celu realizacji obowiązku przeprowadzenia konsultacji społecznych i zapewnienia PAP możliwości zapoznania się z dokumentem PPNiP oraz możliwości wnoszenia wniosków i uwag, podjęto decyzję o przeprowadzeniu konsultacji w formie korespondencyjnej, które zakończone zostały elektronicznym spotkaniem konsultacyjnym w formie webinarium, otwartym dla wszystkich zainteresowanych, na którym przedstawiono informacje o Projekcie PPNiP oraz umożliwiono zadawanie pytań i składanie wniosków. Webinarium zostało przeprowadzone w oparciu o dostępne, bezpłatne i bezpieczne kanały komunikacji.

Z uwagi na powyższe do wszystkich PAP został wysłany wyciąg projektu PPNiP oraz formularz, na podstawie którego PAP mogli zgłaszać wnioski, uwagi oraz pytania. Przekazano również pismo przewodnie, które zawierało między innymi:

- a. prezentację i broszurę informacyjną dotyczące Projektu i Kontraktu na Zadaniu 1A.2, które miały na celu przedstawienie w sposób skrócony najistotniejszych dla PAP informacji w zakresie planowanego wówczas do zrealizowania przedsięwzięcia,
- b. imię i nazwisko osoby prowadzącej sprawę wraz z jej danymi kontaktowymi, numerem telefonu, adresem e-mail, adresem korespondencyjnym, co miało na celu umożliwienie swobodnego kontaktu PAP z przedstawicielem Inwestora i złożenia ewentualnych skarg, czy wniosków,
- c. informację, że po upływie terminu na zapoznanie się z przesłanym projektem, który wynosił 7 dni, rozpocząć się miał proces indywidualnych rozmów z zainteresowanymi PAP i podano numer kontaktowy do Konsultanta z prośbą o kontakt.

Dnia 13 listopada 2020 roku w godzinach od 15:00 do 16:30 odbyło się webinarium, które zastąpiło organizowaną zazwyczaj debatę. Na stronie Projektu udostępniono link do webinarium, umożliwiając tym samym wzięcie udziału każdemu zainteresowanemu. W zorganizowanym spotkaniu wzięło udział 7 osób.

W trakcie konsultacji społecznych nie zostały zgłoszone przez PAP wnioski, pytania, czy jakiegokolwiek uwagi. Nie było więc konieczności wprowadzania zmian do PPNiP po ich przeprowadzeniu.

3.5. Odszkodowania i rekompensaty

Odszkodowania zostały wypłacone wyłącznie w związku z realizacją robót na odcinku Piasek, ponieważ wyłącznie w ramach tego etapu inwestycji doszło do wywłaszczeń nieruchomości.

Zaznaczenia w tym miejscu wymaga, że nie doszło do wypłaty wynagrodzeń za czasowe zajęcia nieruchomości w ramach odcinka Krajnik. Właściciele nieruchomości wyrazili dobrowolnie zgodę na nieodpłatne czasowe zajęcie nieruchomości w celu demontażu słupów. Właściciele nieruchomości zostali poinformowani o terminach wykonania prac oraz sposobie ich wykonania. Otrzymali oni również informacje o przysługujących im prawach do wynagrodzenia za czasowe zajmowanie nieruchomości oraz odszkodowania za wszelkie szkody. Strony ustaliły bowiem, że sam fakt ich usunięcia stanowi istotną korzyść dla właścicieli nieruchomości i stanowi niejako ekwiwalent wynagrodzenia. Słupy, które zostały zdemontowane były zniszczone i groziły przewróceniem się z uwagi na ich nietrwałe umocowanie w gruncie, co wpływało negatywnie na wygląd i wartość nieruchomości. Co więcej samo zajęcie nieruchomości było tylko czasowe i nie wpłynęło w żaden sposób na możliwość korzystania z terenu przez właścicieli.

Proces pozyskania nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem wypłat odszkodowań był monitorowany od momentu wydania decyzji PNRI, aż do zakończenia robót i zwrotu nieruchomości podlegających zajęciu czasowemu. W ramach realizowanego Zadania nie wystąpiły oddziaływania związane z koniecznością dokonania relokacji fizycznej gospodarstw domowych lub gospodarstw rolnych. Nie wystąpiły też przesiedlenia ekonomiczne.

Wysokość odszkodowań za utracone nieruchomości została każdorazowo określona w oparciu o operaty szacunkowe opracowane przez uprawnionych rzeczoznawców majątkowych. Inwestor zawarł porozumienia z każdym z PAP, w którym uzgodnione zostały wysokości odszkodowań i warunki ich wypłaty. Ze względu na wydanie przez PAP nieruchomości niezwłocznie, wysokość każdego odszkodowania została powiększona o 5% wartości nieruchomości. Odszkodowanie zostało wypłacone w terminach określonych w umowach.

Tabela 3. – zestawienie PAP, którzy otrzymali rekompensaty

PAP	Środki odszkodowawcze	Wysokość odszkodowania	Data zawarcia umowy	Termin wypłaty odszkodowania	Płatność zrealizowana w uzgodnionym terminie	Numer działki wraz z powierzchnią zajęcia	Opis klaso użytku
PAP 1	Rekompensata pieniężna za utracone prawo	1.333,50 złotych (odszkodowanie w wysokości wartości nieruchomości powiększone o 5% jego wartości)	26.06.2021	21.07.2021	Tak	153 – 0,747 ha	RIVb, RV, RV – grunty orne (nieruchomość faktycznie nie była użytkowana rolniczo, co wynika z danych pozyskanych w ramach studium socjoekonomicz

							nego, stanowiła nieużytki)
PAP 2	Rekompensata pieniężna za utracone prawa	16.926,00 złotych (odszkodowanie w wysokości wartości nieruchomości powiększone o 5% jego wartości)	26.05.2021	21.07.2021	Tak	412 – 0,1320 ha	ŁIV – łąki RV – grunty orne Br-RV – grunty rolne zabudowane – grunty orne (nieruchomość faktycznie nie była użytkowana rolniczo i nie przynosiła PAP korzyści ekonomicznych, co wynika z danych pozyskanych w ramach studium socjoekonomicznego, stanowiła nieużytki)
						414 – 0,2866 ha	ŁIV, ŁV, ŁVI – łąki (nieruchomość nie była użytkowana rolniczo, nie przynosiła PAP korzyści ekonomicznych, co wynika z danych pozyskanych w ramach studium socjoekonomicznego, stanowiła nieużytki)
PAP 3	Rekompensata pieniężna za utracone prawa	108.486,00 złotych (odszkodowanie w wysokości wartości nieruchomości powiększone o 5% jego wartości)	15.07.2021	10.08.2021	Tak	145 – 0,52 ha	dr – drogi
						675 – 0,0180 ha	W – grunty pod rowami
						676 – 0,55 ha	dr – drogi
						680 – 0,0438 ha	dr – drogi
						410 – 0,31 ha	B – tereny mieszkaniowe (teren nie był faktycznie użytkowany do celów mieszkaniowych)

							dr – drogi
						413 – 0,0117 ha	W – grunty pod rowami
						426 – 0,3618 ha	RV – grunty orne ŁV, ŁVI, WŁVI – łąki PsIV – pastwiska (nieruchomość nie była użytkowana rolniczo, nie przynosiła PAP korzyści ekonomicznych, co wynika z danych pozyskanych w ramach studium socjoekonomicznego, stanowiła nieużytki)

Zgodnie z danymi zawartymi w powyższej tabeli odszkodowania zostały wypłacone na rzecz 3 podmiotów w wysokości w sumie 126.745,50 złotych. Wysokość odszkodowań ustalona została w oparciu o operaty szacunkowe opracowane przez rzeczoznawcę majątkowego. Każda z kwot została zaakceptowana przez PAP, co znalazło wyraz w podpisanych przez obie strony protokołach uzgodnień.

Ponadto w ramach odcinka Gryfino Inwestor odtworzył istniejące uprzednio cztery ogrodzenia oraz dwie bramy wjazdowe, a także przywrócił nieruchomości do stanu sprzed rozpoczęcia robót. Istniejące bramy i ogrodzenia uniemożliwiały prowadzenie prac budowlanych. W konsekwencji brak było negatywnych oddziaływań Inwestycji na osoby zamieszkujące tereny w okolicy realizowanych robót.

Także w stosunku do nieruchomości, na których realizowane były roboty związane z odcinkiem Krajnik, nie zaszła konieczność ich wywłaszczenia. Nowa linia kablowa nie przebiega przez teren nieruchomości podmiotów prywatnych. W odniesieniu natomiast do demontażu słupów, należy wskazać, że były to działania korzystne dla właścicieli nieruchomości.

Zdemontowane słupy były zniszczone i groziły zawaleniem, a także wymagały, niezależnie od realizacji Zadania, natychmiastowego remontu bądź przebudowy. Co więcej usunięcie słupów z nieruchomości prywatnych i umieszczenie kabli pod ziemią (na terenie nieruchomości niestanowiących własności podmiotów prywatnych niewątpliwie wpływa pozytywnie na obszary zamieszkałe ze względów estetycznych i urbanistycznych oraz jest mniej uciążliwe dla otoczenia. Linia kablowa ma znikome oddziaływanie elektromagnetyczne ze względu na swoją budowę i nie ma żadnego negatywnego oddziaływania na powierzchni ziemi. Jednocześnie cechuje się mniejszym narażeniem na warunki atmosferyczne, co skutkuje minimalizacją ryzyka awarii. Nie bez znaczenia pozostaje, że zastosowanie kabla podziemnego w zamian linii napowietrznej ma również pozytywny wpływ na ptactwo. Linie napowietrzne oddziałują bowiem negatywnie na ornitofaunę i skutkują pojawieniem się istotnych

zagrożeń, które nie występują przy zastosowaniu kabla podziemnego, co opisano w podrozdziale 3.3.3. Odcinek Krajnik.

Metody ustalania PAP, zakwalifikowania ich do odpowiednich grup, ustalenia, czy zasadne jest podejmowanie w stosunku do nich dodatkowych działań opisane są w sposób szczegółowy w PPNiP. Sposób ustalania wysokości rekompensat, katalog osób zakwalifikowanych jako PAP, podejmowane działania minimalizujące nie uległy zmianie. Przyjęte w PPNiP procedury zostały zachowane.

Jedyną zmianą w odniesieniu do PPNiP jest odstępienie od realizacji robót w ramach odcinka Ognica,. Rezygnacja z projektu związana była z brakiem wyłączenia i wypłat odszkodowań. . W wyniku odstąpienia od tych robót oddziaływania w stosunku do tych osób nie wystąpiły, a tym samym nie było konieczności stosowania zasad i wytycznych wynikających z polityki operacyjnej BŚ OP 4.12. Wiązało się to także z brakiem konieczności przejęcia gruntów i wypłaty odszkodowań. Wobec powyższego osoby uznane wówczas za podmioty dotknięte skutkami realizacji Projektu zostały wyłączone z katalogu PAP. Projekt bowiem nie oddziaływał na nich w żaden sposób.

3.6. Ocena Inwestycji przez PAP

W ramach realizacji Inwestycji i przeprowadzanych badań socjoekonomicznych, w celu ustalenia i oceny wpływu Inwestycji na osoby, które dotknięte zostały skutkami jej realizacji i na społeczność lokalną po zakończeniu przedsięwzięcia przeprowadzono ankietyzację.

Po zakończeniu realizacji Inwestycji przekazano każdemu z PAP oraz lokalnej społeczności pismo z prośbą o wypełnienie ankiety. W celu umożliwienia przedstawienia stanowiska jak najszerszemu kręgowi osób, wskazano na trzy możliwe drogi przekazania ankiety, tj. listem na adres siedziby Konsultanta, za pośrednictwem wiadomości e-mail na adres przedstawiciela Konsultanta lub poprzez rozmowę telefoniczną, z której sporządzona zostanie notatka. Wzór ankiety, który został przesłany przedstawiony jest poniżej.

ANKIETA

1. Jak Pana/Pani zdaniem realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła na Pana/Panią i Pana/Pani najbliższych?

- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) pozytywnie
- c) ani pozytywnie, ani negatywnie
- d) negatywnie
- e) zdecydowanie negatywnie

Zwracamy się z prośbą o uzasadnienie wyboru:

2. Jak Pana/Pani zdaniem realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła na społeczność w jakiej Pan/Pani mieszka?

- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) pozytywnie
- c) ani pozytywnie, ani negatywnie
- d) negatywnie
- e) zdecydowanie negatywnie

Zwracamy się z prośbą o uzasadnienie wyboru:

3. Czy przed realizacją inwestycji przeciwpowodziowej miał Pan/Pani obawy związane z realizacją inwestycji?

- a) tak (jeśli tak to pytanie 4)
- b) nie
- c) trudno powiedzieć

4. Czy Pana/Pani zdaniem to czego się Pan/Pani wcześniej obawiał/a potwierdziło się na etapie realizacji inwestycji?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

Zwracamy się z prośbą o uzasadnienie wyboru w pytaniach 3-4:

5. [Pytanie do sołtysów i gmin] Czy Pana/Pani zdaniem Inwestor podjął wystarczające działania by złągodzić skutki realizacji inwestycji przeciwpowodziowej?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

Jeżeli tak, to jakie:

6. Czy może Pan/Pani ocenić w skali od 1 do 10 czy realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła na Pana/Pani i Pana/Pani najbliższych?

Zdecydowanie negatywnie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Zdecydowanie pozytywnie
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------------------------

7. Czy może Pan/Pani ocenić w skali od 1 do 10 czy realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła na społeczność w jakiej Pan/Pani zamieszkuje?

Zdecydowanie negatywnie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Zdecydowanie pozytywnie
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------------------------

8. Czy w związku z realizacją inwestycji przeciwpowodziowej udało się utrzymać sytuację społeczno-ekonomiczną Pana/Pani gospodarstwa domowego na poziomie sprzed projektu?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

9. Czy budowa zbiornika/realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła lub zakłóciła źródła utrzymania Pana/Pani gospodarstwa domowego?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

10. Czy realizacja inwestycji przeciwpowodziowej przyczyniła się do poprawy warunków życia i/lub źródeł utrzymania Pana/Pani gospodarstwa domowego?

- a) zdecydowanie tak

- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

Zwracamy się z prośbą o uzasadnienie wyboru w pytaniach 8-10:

11. Czy otrzymane przez Pana/Panią odszkodowanie było wystarczające, aby zrehabilitować/odtworzyć spowodowane inwestycją przeciwpowodziową oddziaływanie?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

12. Czy otrzymał Pan/Pani odszkodowanie w terminie wskazanym w RAP?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

13. Czy otrzymał Pan/Pani odszkodowanie zgodnie z zasadami określonymi w RAP?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

14. Czy Pana/Pani zdaniem wywłaszczenie odbyło się zgodnie z polskim prawem i politykami Banku Światowego?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

15. Czy wskazany w RAP termin wywłaszczenia był jasny i czy proces był prowadzony zgodnie z zapowiedziami i oczekiwaniami?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

16. Czy otrzymał Pan/Pani jasne informacje na temat czasu oddziaływania i/lub zajmowania nieruchomości oraz czy planowany czas oddziaływania różniły się od rzeczywistego?

- a) tak (jeśli tak to pytanie 17)
- b) nie
- c) trudno powiedzieć

17. Jeśli odpowiedź na pytanie 16 była twierdząca, to jaki wpływ na Pana/Pani gospodarstwo domowe miała ta różnica?

- a) nie miała wpływu
- b) znaczący wpływ
- c) nieznaczny wpływ
- d) trudno powiedzieć

Zwracamy się z prośbą o uzasadnienie wyboru w pytaniach 14-17

18. Czy otrzymywane w ramach procesu informacje o powodowanych oddziałyvaniach oraz o zaplanowanych działaniach kompensacyjnych/lagodzących były dla Pana/Pani wystarczające?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) ani tak, ani nie
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

Zwracamy się z prośbą o uzasadnienie wyboru:

19. Jak Pan/Pani ocenia zastosowany w ramach procesu mechanizm skargowy?

- a) zdecydowanie pozytywnie
- b) pozytywnie
- c) ani pozytywnie, ani negatywnie
- d) negatywnie
- e) zdecydowanie negatywnie

21. Jakie były główne trudności w otrzymaniu odszkodowania?

- a) trudności nie wystąpiły
- b) głównymi trudnościami były: _____

Inwestor rozesłał ankiety w dniu 1 września 2023 roku wszystkim PAP oraz do sołtysów wsi, wójtów/burmistrzów gmin, na terenie których realizowana była inwestycja i zlokalizowanych w sąsiedztwie. Ankiety przekazano w sumie do 17 podmiotów, w tym do 3 PAP wskazanych w tabeli numer 2 (PAP, którym wypłacone zostały odszkodowania). Zasadne było bowiem poznanie opinii także podmiotów instytucjonalnych, z którymi współpracował Inwestor, a które odegrały istotną rolę przy realizacji Inwestycji. Podmioty te były bliżej PAP i społeczności lokalnej, która darzy je dużym zaufaniem.

Na dzień opracowania raportu otrzymano jedną ankietę, od jednego PAP wskazanego w tabeli numer 2, w której zarówno samą inwestycję, jak i jej wpływ na lokalną społeczność oceniono pozytywnie. PAP podkreślił, że odszkodowanie zostało wypłacone zarówno w terminie określonym w PPNiP, jak i na warunkach w nim opisanych, a samo wywłaszczenie nieruchomości w opinii PAP odbyło się zgodnie z polskim prawem i polityką Banku Światowego.

Z uwagi na otrzymanie wyłącznie jednej ankiety Konsultant postanowił skontaktować się telefonicznie z PAP, do których posiadał numery kontaktowe. Konsultantowi pomimo podjęcia kilkukrotnych prób

kontaktu nie udało się jednak skontaktować, ponieważ PAP nie odbierali telefonu. Nie bez znaczenia pozostaje jednak, że ankieta, którą otrzymano została wypełniona przez jednego z trzech PAP, którzy otrzymali odszkodowania. Pozwoliło to na uzyskanie informacji, jak inwestycję ocenia jeden z podmiotów najbardziej zainteresowanych, na którego Inwestycja oddziaływała bezpośrednio i wiązała się z pozbawieniem praw do nieruchomości. Ocena ta była pozytywna.

Inwestor na dzień opracowania niniejszego dokumentu nie otrzymał więcej odpowiedzi, pomimo odebrania pism i ankiet przez wskazane powyżej podmioty.

Niewypełnienie ankiet wynikać może z faktu, że każdy z PAP ujawniony w toku realizacji Zadania otrzymał odszkodowanie w ustalonej wysokości i we wspólnie uzgodnionym terminie. Czynności odszkodowawcze zostały zrealizowane więc zgodnie z uzgodnieniami PAP i zapewnieniami Inwestora oraz zasadami i wytycznymi wynikającymi z polityki operacyjnej Banku Światowego. Pomiędzy Inwestorem a PAP nie pojawiały się też jakiegokolwiek konflikty, czy problemy. Porozumienia w przedmiocie wypłaty odszkodowań zostały zawarte niemal 2,5 roku przed wysłaniem ankiet. Wypłata odszkodowań nastąpiła natomiast zaraz po ich zawarciu. Powyższe wraz z zakończeniem robót w okolicach nieruchomości stanowiących przed rozpoczęciem realizacji Inwestycji własność PAP, przekłada się na utratę zainteresowania inwestycją i brak chęci przekazania ankiet.

4. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU GRM

4.1. Opis systemu

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących wszystkich spraw związanych z realizacją Kontraktu 1A.2 został wdrożony zgodnie z założeniami opisanymi w PPNiP na początku całego procesu i obowiązywał przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia przedmiotowego Kontraktu.

W PPNiP przyjęto zasadę, że Jednostka Wdrażająca Projekt podejmie wszystkie możliwe środki, aby w sposób polubowny załatwić wszelkie skargi, które zostaną zgłoszone w przedmiocie Zadania. Mechanizm zarządzania skargami musi jednak zostać zróżnicowany, aby został zintegrowany z procedurami administracyjnymi obowiązującymi na poszczególnych stadiach przygotowania Zadania.

Każdy zainteresowany był uprawniony do złożenia skargi lub wniosku w jednym z trzech miejsc:

1. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które będzie pełniło funkcję punktu konsultacyjnego: Biuro Inżyniera – Konsultanta:

SWECO Polska Sp. z o. o.⁸
ul. Łyskowskiego 16
71 – 641 Szczecin

2. Bezpośrednio w siedzibie Jednostki Realizującej Projekt:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
RZGW w Szczecinie
ul. Tama Pomorzańska 13A
70-001 Szczecin

3. Bezpośrednio w biurze na terenie budowy.

4. Dodatkowo skargi i wnioski mogą być wnoszone:

→ za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej

→ za pośrednictwem wiadomości e-mail na adres:

e-mail: dolnaodra.szczecin@sweco.pl

Ustalono także terminy rozpatrywania skarg i wniosków:

→ pisemne potwierdzenie otrzymania skargi: w ciągu 7 dni od wpłynięcia skargi;

→ jeżeli rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, w tym celu zbierane były materiały, przeprowadzane analizy, badania itp. W takim przypadku odpowiedź na skargę lub wniosek miała być udzielona w terminie 14 dni od dnia jego złożenia;

⁸ Wówczas Sweco Consulting sp. z o.o.

- w przypadku, gdy nie byłoby konieczne przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego, odpowiedź na skargę lub wniosek miała być udzielona w terminie 7 dni od dnia jego złożenia;
- w przypadkach szczególnie skomplikowanych oraz w przypadkach, w których rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie wprowadzenia zmian do PPNiP termin udzielenia odpowiedzi na skargę lub wniosek został przedłużony do 30 dni.

Wyznaczone zostały, w strukturach organizacyjnych PGW WP RZGW w Szczecinie i Konsultanta, wyznaczone osoby do rozpatrywania skarg i kontaktu z osobami składającymi skargi.

4.2. Zestawienie skarg

Skargi i wnioski były archiwizowane w odrębnym rejestrze, ze wskazaniem dat ich wniesienia, dat udzielenia odpowiedzi oraz sposobu rozpatrzenia.

W toku realizacji Inwestycji wpłynęły trzy skargi jednego dnia od właścicieli nieruchomości (odcinek Piasek). Skargi zostały niezwłocznie rozpatrzone i podjęte zostały działania zmierzające do minimalizacji oddziaływań. Szczegóły zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 4. Zestawienie skarg

L.p.	Data skargi	Podmiot wnoszący skargę	Przedmiot skargi	Sposób rozwiązania
1.	25.10.2022 roku	Osoba fizyczna – właściciel nieruchomości	Pojawienie się wody w piwnicy domu zlokalizowanym na terenie nieruchomości	Monitorowano sytuację. Inżynier nie zaobserwował ponownego pojawiania się wody w domu. Z uwagi na ustalenie, że woda mogła pojawić się w związku z realizacją inwestycji podjęto działania w celu usunięcia wody z piwnicy. Nie pojawiły się jakiegokolwiek szkody po stronie zgłaszającego, a jego roszczenia zostały zaspokojone.
2.	25.10.2022 roku	Osoba fizyczna – właściciel nieruchomości	Zawilgocenie ścian budynku	Ustalono, że zawilgocenie ścian w budynku nie jest wynikiem prowadzonych robót budowlanych. Niezależnie od powyższego monitorowano sytuację. Inżynier nie zaobserwował

				ponownego pojawiania się wody w domu.
3.	25.10.2022 roku	Osoba fizyczna – właściciel nieruchomości	Zawilgocenie ścian budynku	Ustalono, że zawilgocenie ścian w budynku nie jest wynikiem prowadzonych robót budowlanych. Niezależnie od powyższego monitorowano sytuację. Inżynier nie zaobserwował ponownego pojawiania się wody w domu.

4.3. Wnioski

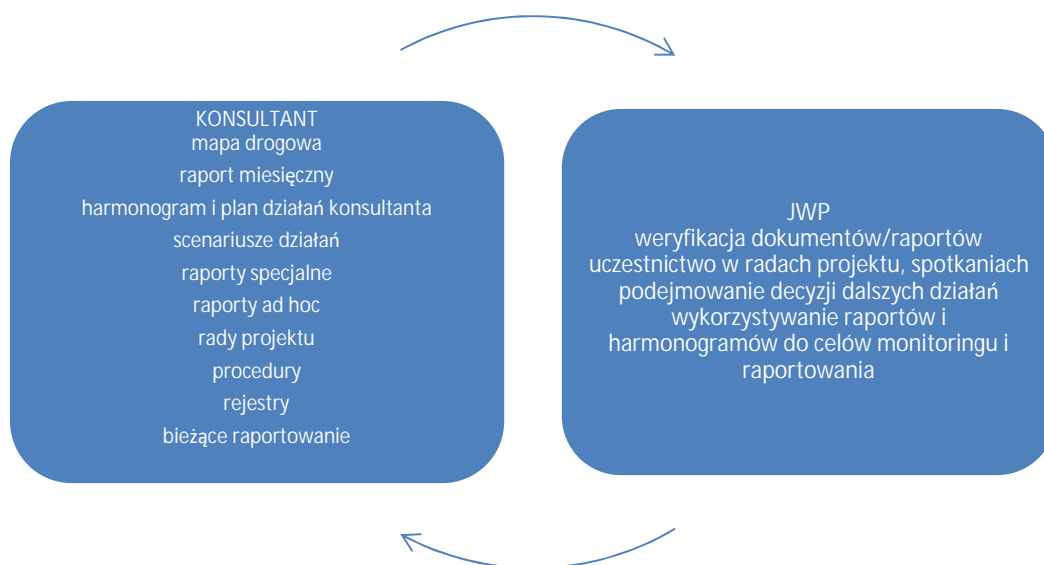
Z uwagi na prawidłowe wdrożenie PPNiP, szybkie i prawidłowe ujawnienie wszystkich PAP oraz pozostawanie w stałym kontakcie z PAP od momentu pozyskania wiedzy o przygotowaniach do rozpoczęcia Inwestycji, a następnie ciągły monitoring realizacji PPNiP pozwoliły na zapoznanie się z potrzebami PAP i ich efektywne spełnienie, a w konsekwencji – żaden z PAP nie złożył skargi w ramach realizacji przedsięwzięcia. Jedyne skargi, które wpłynęły związane były z pojawieniem się wody w piwnicy i zawilgoceniem ścian budynku. Inwestor zbadał więc, czy powyższe ma związek z realizowanymi robotami. Co istotne, skargi te nie miały związku z działaniami zaplanowanymi w ramach PPNiP.

Po wizycie Nadzoru Autorskiego na budowie i przeprowadzeniu oględzin posesji oraz terenu budowy (w których uczestniczył Wykonawca, Nadzór Autorski i Inżynier Kontraktu) ustalono, że podniesienie poziomu wody gruntowej powodujące podmakanie budynków PAP związane jest wyłącznie z okresem długotrwałych opadów deszczu i braku sprawnie działającego odwodnienia posesji i izolacji przeciwwilgociowych budynków. Mieszkańcy zostali o tych ustaleniach poinformowani z prośbą o obserwowanie sytuacji i zgłaszanie ewentualnie powtarzających się zawilgoceń. Po ustaniu długotrwałych opadów nie stwierdzano wcześniej występujących zawilgoceń oraz nie odnotowano kolejnych skarg mieszkańców w tej kwestii.

5. MONITORING

5.1. Opis metodyki

Monitoring realizacji PPNiP jest integralną częścią systemu monitorowania i zarządzania Kontraktem. Z tego względu na potrzeby monitoringu realizacji PPNiP, stosowane były narzędzia wykorzystywane przy monitoringu realizacji Kontraktu, którego zadaniem jest raportowanie do instytucji finansujących oraz dostarczenie bieżącej informacji na temat problemów, zdarzeń losowych, nieprawidłowości. PPNiP jest integralną częścią procesu inwestycyjnego pozwalającą na natychmiastową reakcję w sytuacji stwierdzenia problemów lub nieprawidłowości. Fundamentalne znaczenie ma tutaj również zapewnienie odpowiedniej współpracy pomiędzy Konsultantem, JWP a BKP. Schemat przepływu informacji w ramach monitoringu przedstawia tutaj poniższy schemat. Ogólne procedury monitoringu i oceny zostały opisane szerzej w dokumencie pn. Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (LARAF), a sprecyzowany w ramach niniejszego Zadania w PPNiP.

Należy podkreślić, że PAP w toku wdrażania PPNiP zostały udostępnione numery telefonów i adresy e-mail osób kontaktowych w ramach struktury Konsultanta i Inwestora. Osoby te kontaktowały się z PAP przy wszelkich czynnościach związanych z ustalaniem wysokości i wypłatą odszkodowań. Ponadto każdy z PAP oraz członkowie lokalnej społeczności, mieli możliwość, poza zgłaszaniem skarg, uwag, czy wniosków drogą oficjalną, która z różnych powodów sprawiać mogła problemy, zgłaszania wątpliwości, skarg i uwag drogą telefoniczną w bezpośredniej rozmowie lub za pośrednictwem wiadomości e-mail.

5.2. Podsumowanie wskaźników, które były monitorowane

W PPNiP opracowana została tabela zawierająca główne wskaźniki, które miały być monitorowane w toku realizacji Inwestycji. Poniżej znajduje się tabela zawierająca podsumowanie wskaźników monitorowania stosowanych przy realizacji Zadania 1A.2.

Tabela 5. Główne wskaźniki, które były monitorowane w toku realizacji Inwestycji (wypełnione)

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Parametry zakładane			
Liczba pozyskanych nieruchomości	Umowy cywilnoprawne, Rejestry Konsultanta	Miesięczne/Kwartalne	34 ⁹
Liczba osób dotkniętych realizacją projektu (PAP)	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji gruntów, zawarte umowy dzierżawy, bezpośrednie wizyty na miejscu zadania	Aktualizacja ciągła w trakcie okresu uzgadniania i wypłat odszkodowań	10
Kwota wszystkich wydatków na proces przesiedleń, w tym odszkodowania (wypłacone)	Rejestry Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	126.745,50 złotych
Parametry osiągnięte			
Kwota wszystkich wydatków na proces przesiedleń, w tym odszkodowania (rzeczywiste)	Rejestry finansowe Inwestora	Miesięcznie/Kwartalnie	126.745,50 złotych ¹⁰
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	20 ¹¹
Wskaźniki efektywności			
Liczba skarg	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	3
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	3
Wypłacone odszkodowania, inne	Rejestry finansowe Inwestora	Miesięcznie/Kwartalnie	126.745,50 złotych

Monitoring realizacji PPNiP w ramach Zadania został zrealizowany zgodnie z założeniami opisanymi w PPNiP. Konsultant w ramach monitoringu opracowywał raporty miesięczne, kwartalne i roczne, uzupełniał rejestry i tabelę w przypadku zaistnienia zdarzeń, dla których dany rejestr, czy tabela zostały

⁹ Na 34 działki planowane do pozyskania składa się 10 działek w ramach odcinka Piasek, które stanowiły własność gminy oraz osób fizycznych, 11 działek Skarbu Państwa, a także 13 działek w ramach odcinka Ognica, które stanowiły własność gminy i osób fizycznych

¹⁰ Do kwoty tej konieczne będzie doliczenie kosztów związanych z ustanowieniem służebności na terenie nieruchomości, stanowiącej własność SP – KOWR OT w Szczecinie. Strony zawarły umowę w zakresie warunków związanych z ustanowieniem służebności, ale nie został jeszcze sporządzony operat szacunkowy określający wartość służebności.

¹¹ Z uwagi na odstąpienie od realizacji odcinka Ognica doszło do pozyskania działek wyłącznie w ramach odcinka Piasek

stworzone, a także na bieżąco raportował. Konsultant we współpracy z innymi przedstawicielami Konsultanta i JWP opracowywał także harmonogramy działań oraz plany działań.

Jak wskazywano w PPNiP zasadniczą rolę dla monitoringu realizacji PPNiP odgrywało rejestrowanie zdarzeń i faktów przez Konsultanta i JWP, w szczególności poprzez rejestr korespondencji, rejestr skarg, rejestr postępu pozyskiwania tytułów do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz rejestr postępu wypłaty odszkodowań. Dane zawarte w tych rejestrach zostały uwzględnione przy przygotowaniu zestawienia danych na temat ilości nabytych nieruchomości oraz wysokości i rodzaju przekazanych odszkodowań. Wszelkie zmiany podlegały zewidencjonowaniu w rejestrach. Na podstawie w/w rejestrów szczegółowo monitorowane były następujące parametry:

- a) liczba nieruchomości do wywłaszczenia i wywłaszczonych,
- b) liczba osób wymagających przesiedlenia i przesiedlonych,
- c) liczba nieruchomości pod zajęcia czasowe (planowana i osiągnięta),
- d) kwota wszystkich wydatków na proces przesiedleń (planowane i osiągnięte),
- e) wypłacone odszkodowania za utratę tytułu prawnego do nieruchomości,
- f) wypłacone odszkodowania za utratę źródeł dochodu,
- g) inne wypłacone odszkodowania związane z realizacją inwestycji,
- h) stopień i status realizacji działań osłonowych,
- i) pozyskane i przyznane nieruchomości zamienne.
- j) liczba skarg.

Uwzględniając powyższe założenia monitoringu, możliwe było opracowanie tabeli zawierających istotne, z punktu widzenia PPNiP, dane, które znajdują się poniżej

Liczba nieruchomości do wywłaszczenia i wywłaszczonych	Liczba osób wymagających przesiedlenia i przesiedlonych	Liczba nieruchomości pod zajęcia czasowe (planowana i osiągnięta)	Wypłacone odszkodowania za utratę tytułu prawnego do nieruchomości	Wypłacone odszkodowania za utratę źródeł dochodu
34/21 ¹²	0/0	14/14	3 126.745,50 złotych Właściciele nieruchomości	0 0 złotych

Stopień i status realizacji działań osłonowych	Pozyskane i przyznane nieruchomości zamienne	Liczba skarg złożonych i rozpatrzonych
--	--	--

¹² Z uwagi na odstąpienie od realizacji odcinka Ognica nie doszło do wywłaszczenia 13 działek.

Brak konieczności podejmowania dodatkowych działań. Działania osłonowe podejmowane w trakcie realizacji robót opisane zostały w PPNiP	0/0	3/3
---	-----	-----

5.3. Wpływ Projektu na sytuację mieszkańców terenu inwestycyjnego i innych osób

Dzięki realizacji Kontraktu faktyczną korzyść osiągnęli mieszkańcy terenów, na których realizowana była inwestycja oraz terenów sąsiednich. Realizacja przedsięwzięcia miała bowiem na celu ochronę przeciwpowodziową, co miało bezpośredni wpływ na mieszkańców całego obszaru. Co istotne – obszar ten stanowi obszar szczególnego zagrożenia powodzią. W konsekwencji należy uznać, że beneficjentem Projektu byli nie tylko wszyscy mieszkańcy obszaru Inwestycji, ale i obszaru nieleżącego bezpośrednio w obszarze realizowanej Inwestycji, ponieważ teren ten chroniony jest przed powodzią.

Realizacja Kontraktu wpłynęła bezpośrednio na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa szeroko rozumianej lokalnej społeczności.

Realizacja robót przebiegała bezkonfliktowo, na co wskazuje liczba złożonych skarg. Co więcej podstawy złożenia tych skarg, co ustalono po ich złożeniu, nie stanowiły faktycznie działania związane z realizacją robót. Sytuacja taka była efektem prawidłowego wdrożenia działań wskazanych w Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu oraz realizacji przez Wykonawcę robót według zaleceń Planu Zarządzania Środowiskiem, a także ciągłego i bieżącego monitoringu.

Każdy z PAP otrzymał odszkodowanie w wysokości ustalonej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Z uwagi na akceptację proponowanych do wypłaty kwot, brak było konieczności angażowania organów administracji w ustalanie wysokości odszkodowania, tj. nie było potrzeby wydawania decyzji przez właściwego wojewodę. Każdy z PAP otrzymał więc odszkodowanie w uzgodnionej i zaakceptowanej wysokości.

5.4. Zidentyfikowane problemy i ich rozwiązania

W toku realizacji Inwestycji nie zidentyfikowano problemów, które mogły zagrażać realizacji Inwestycji bądź które mogły skutkować zwiększeniem negatywnych oddziaływań na PAP bądź inne osoby, w tym chociażby zwiększeniem katalogu PAP.

W trakcie pojawiały się kwestie problematyczne, które wymagały pogłębionej analizy, jak chociażby możliwość uwzględnienia wniosku o rekompensatę w formie „ziemia za ziemię” złożonego przez PAP, czy ustalenie warunków ustanowienia służebności na terenie nieruchomości stanowiącej własność

Skarbu Państwa, a będącej w zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddziału Terenowego w Szczecinie, jednak żadnego z nich nie można uznać za problem nietypowy w toku realizacji tego rodzaju przedsięwzięcia. Każda problematyczna kwestia pojawiająca się w toku realizacji Inwestycji była na bieżąco rozwiązywana i co istotne – każdorazowo w uzgodnieniu z podmiotem, której dotyczyła.

6. PODUSMOWANIE

Główny cel Projektu, w zakresie Kontraktu na roboty 1A.2, tj. ochrona mieszkańców na obszarach zalewowych w określonych częściach dorzecza rzeki Odry przed poważnymi powodziąmi i został osiągnięty poprzez budowę i przebudowę wałów przeciwpowodziowych, modernizację polderu, modernizację linii energetycznej oraz innych działań. Wyeliminowało to konieczność ponoszenia nakładów finansowych na usuwanie szkód powodziowych.

Oprócz aspektu ekonomicznego równie ważny jest niemierzalny aspekt społeczny realizacji przedmiotowej inwestycji polegający na zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności mieszkającej na terenie gmin, na których realizowana była Inwestycja. Lokalna społeczność świadoma była zagrożeń związanych z powodzią i koniecznością podjęcia konkretnych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, na co wskazywały liczne rozmowy prowadzone w trakcie organizowanych spotkań. Kontrakt na roboty 1A.2 ostatecznie nie spowodował żadnych przesiedleń fizycznych ani ekonomicznych. Oddziaływanie Kontraktu nie wpłynęło negatywnie na przedsiębiorców czy prowadzenie działalności rolniczej. Nie wystąpiły również oddziaływania w zakresie utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury i innych nie wystąpiły. Wysokość i sposób ustalenia wysokości odszkodowań zostały zaakceptowane przez wszystkich PAP.

W całym okresie realizacji Kontraktu zainteresowane podmioty miały możliwość składania skarg i wniosków dotyczących realizacji Kontraktu. W trakcie realizacji Inwestycji wpłynęły jedynie trzy skargi, które zostały niezwłocznie i pozytywnie rozstrzygnięte. Skargi te, jak wskazywano, nie były jednak związane z procesem pozyskiwania nieruchomości. Niezależnie od powyższego Inwestor podjął działania i udzielił pomocy zgłaszającym, a także monitorował sytuację, w celu ustalenia, czy problem powtórzy się.

W trakcie przygotowania Kontraktu do realizacji, jak również po sporządzeniu Projektu PPNiP przeprowadzone zostały konsultacje społeczne – proces ten przeprowadzony został zgodnie ze standardami Banku Światowego, jak również polskiego ustawodawstwa.

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12 i PPNiP. Dotyczyło to, tak nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu, jak i sposobu prowadzenia robót. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze. Po realizacji Kontraktu na roboty 1A.2 został przywrócony lub polepszony standard życia lokalnej społeczności.

Zrealizowany został również kluczowy cel Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń, nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu nabyte zostały zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12, w tym Ramowym dokumentem dotyczącym Nabywania Nieruchomości i Przesiedleń w sposób, który zminimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu, który nie spowodował fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych. Poziom życia PAP poprawił się lub przynajmniej został odtworzony. Należy również podnieść, że rezygnacja z odcinka Ognica nie wpłynęła na ogólną ochronę przeciwpowodziową obszaru.

Poniżej przedstawione zostały zdjęcia obrazujące zrealizowaną inwestycję.

1. Odcinek Piasek:

2. Odcinek Gryfino:

3. Odcinek Krajnik:

